

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/54/2023
Identifikačné číslo spisu:	3117218880
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3117218880.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ H. O. V. Ď., narodeného XX. W. XXXX, O., Z. XX, 2/ Q. F., narodenej X. Q. XXXX, I., Š.Á. XX, 3/ Q. W., narodenej XX. Q. XXXX, Q. V. O., K. XXX, 4/ Q. K. O., narodenej X. E. XXXX, Č. Y., X., V. XX, zastúpených advokátom Mgr. Martinom Černákom, Bratislava, Zochova 5 proti žalovaným 1/ Q. L. Q., narodenej XX. R. XXXX, V. H. - K., V. XXX/XX, 2/ L.Í. S., narodenému X. Q. XXXX, P. K. B., V. XXXX/XX-XX, 3/ P. S., narodenej X. R.O. XXXX, P. K. B., V. XXXX/XX-XX, zastúpeným advokátkou JUDr. Andreou Bučencovou, Dubnica nad Váhom, Nám. Matice slovenskej 1772, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 11C/54/2017, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 6. júla 2022 sp. zn. 5Co/51/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 3/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom 1/ až 4/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 11C/54/2017-157 z 11. januára 2022 zamietol žalobu o určenie že nehnuteľnosť nachádzajúca v k. ú. S. Y, pozemky registra "C" parcelného č. XXXX/X o výmere 52 m², druh pozemku: záhrady, parcela parcelného č. XXXX/X o výmere 47 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parcelného č. XXXX/X o výmere 43 m², druh pozemku: záhrady, patria do dedičstva po zomrelej S. F., zomrelej XX. Q. XXXX, naposledy bytom v Q. V. O.; žalovaným 1/ a 3/ priznal proti žalobcom 1/ až 4/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 137, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), § 460 Občianskeho zákonníka a na základe zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti žalobu zamietol. Žalobcovia sa v spore podľa § 137 CSP domáhali určenia, že pozemky registra „C“ (správne „E“) parcelných č. XXXX/X, č. XXXX/X, č. XXXX/X nachádzajúcich sa v k. ú. S. Y patria do dedičstva po zomrelej S. F.. Súd prvej inštancie skúmaním procesných podmienok v takomto konaní

posudzuje, či poručiťka bola v čase smrti vlastníkom veci. Ak je tu viac dedičov a dedičstvo ohľadne spornej veci nebolo vyporiadané, nemôžu sa dedičia domáhať určenia, že sú spoluvlastníkmi veci, ale musia podať návrh o určenie, že vec patrí do dedičstva. V prípade úspechu návrhu, je tento majetok zahrnutý do dedičstva po poručiťkovi a prejednaný v dedičskom konaní. V konaní bolo z rozhodnutí o dedičstve preukázané, že poručiťka S. F., zomrela v roku XXXX mala štyroch dedičov, a to dvoch synov X. a X. F. a dve dcéry Q. W. a S. B.. X. F., ktorý zomrel XX. P. XXXX mal dve dcéry S. Y. a Q. Z., z ktorých ani jedna nebola účastníčkou konania o návrhu na určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po S. F.. S. B., ktorá zomrela v roku XXXX mala päť detí, a to žalobkyňu 4/ , ale aj V. B., V. B., X. B. a Q. B., ktorí neboli účastníkmi predmetného konania. Všetci žijúci dedičia, právni nástupcovia zomrelých dedičov majú teda v zmysle vyššie uvedených záverov s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/222/2010, 2Cdo/45/2008 v tomto konaní postavenie nerozlučných procesných spoločníkov podľa § 77 ods. 2 CSP. Zákonnú úpravu účasti v konaní nemožno obchádzať. Nakoľko sa konania o určenie veci do dedičstva po poručiťke S. F. nezúčastnili ako žalobcovia alebo žalovaní všetci do úvahy prichádzajúci dedičia poručiťky, resp. jej právni nástupcovia, súd prvej inštancie žalobu pre nedostatok vecnej legitímácie strán zamietol. Z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky účasti následne nevykonával všetky navrhované dôkazy, pretože uvedené dôkazy nemohli ovplyvniť rozhodnutie súdu vo veci samej. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 6. júla 2022 sp. zn. 5Co/51/2022 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; žalovaným 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd skonštatoval správne zistenie skutkového stavu, ako aj právneho posúdenia. Stotožnil sa s uvedeným odôvodnením a na potvrdenie správnosti a k uplatnenej odvolacej námietke týkajúcej sa pojednávania v neprítomnosti žalobcu 1/ uviedol, že ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti účastníka na súdnom konaní sa zabezpečuje tak, že súdu ukladá povinnosť nariadiť na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Ak je účastník (strana) v konaní zastúpený zástupcom na celé konanie, súd na pojednávanie spravidla predvolá len zástupcu; účastník (strana) sa na pojednávanie predvolá len v takom prípade, ak je nevyhnutné vykonať jeho výsluch. Je potom na účastníkovi či svoje právo využije, alebo nie. Právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy, nemožno chápať tak, že by súd nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti strany. Strana sporu sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 89 ods. 1 CSP). Ako zástupcu si môže vždy zvoliť advokáta. Zástupca, ktorému bolo udelené plnomocenstvo pre celé konanie, je oprávnený na všetky úkony ako strana sporu (§ 92 ods. 2 CSP). To znamená, že ak bolo advokátovi udelené plnomocenstvo na celé konanie tzv. procesné splnomocnenie, bol oprávnený uskutočňovať v mene zastúpeného všetky úkony, na ktoré bola oprávnená samotná zastúpená sporová strana.

2.2. Žalobca 1/ rovnako ako aj ostatní žalobcovia 2/ až 4/ boli v konaní zastúpení advokátom JUDr. Martinom Černákom na základe plnomocenstva zo 4. októbra 2017 (v spise na č. l. 12), ktorým bol menovaný advokát splnomocnený žalobcom 1/ okrem iného aj na všetky úkony spojené s jeho zastupovaním v predmetnom súdnom konaní. V prejednávaní veci na pojednávanie pred súdom prvej inštancie konané dňa 11. januára 2022 boli súdom predvolaní právny zástupca žalobcov, právna zástupkyňa žalovaných 2/ a 3/ a žalovaná 1/, ktorá do doby predvolania nepredložila súdu plnú moc na svoje zastupovanie právnou zástupkyňou. Predvolanie na pojednávanie právnym zástupcom žalobcov bolo riadne a včas prevzaté. Na pojednávaní konanom dňa 11. januára 2022 sa za stranu žalobcov zúčastnil len právny zástupca žalobcu, ktorý ospravedlnil neprítomnosť žalobcov 2/, 3/ a 4/, ktorí podľa neho súhlasili s pojednávaním súdu v ich neprítomnosti a ospravedlnil aj neúčastť žalobcu 1/ s tým, že tento bol vo vlaku, ktorý mal 90 minút meškanie. Z obsahu zápisnice, ani zo zvukového záznamu pojednávania, nie je zrejmé, že by právny zástupca žalobcov žiadal pojednávanie z dôvodu meškania žalobcu 1/ odročiť. Z obsahu zápisnice súdu prvej inštancie o tomto pojednávaní ďalej vyplýva, že právny zástupca žalobcov predniesol žalobu, bol prítomný oznámeniu konajúceho súdu o určení sporných a nesporných skutočností a o tom, ktoré dôkazy súd vykoná, ktoré nie a ako predbežne vec posúdi. Taktiež bol prítomný pri vykonávaní dôkazov, ku ktorým sa mal možnosť vyjadriť a mal priestor aj na záverečný návrh vo veci. Právny zástupca žalobcov zotrval na pojednávaní počas celého jeho

priebehu a bol tak nakoniec prítomný aj pri vyhlásení uznesenia súdu prvej inštancie o tom, že ďalšie navrhované dôkazy, okrem už vykonaných, vrátane výsluchu strán sporu, súd prvej inštancie nevykoná, ako aj bol prítomný pri vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie.

2.3. Podľa názoru odvolacieho súdu právny zástupca žalobcov mal možnosť uplatniť procesné práva žalobcov, predovšetkým navrhnúť a označiť dôkazy, predložiť dôkazy, vyjadriť sa k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, pričom zo zápisnice o pojednávaní však nevyplýva, že by ďalšie návrhy na doplnenie navrhol vykonať. Z opísaného priebehu pojednávania vyplýva, že žalobca 1/ nebol procesným postupom súdu prvej inštancie vylúčený z realizácie procesných práv priznaných mu Civilným sporovým poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. V konaní ako aj na samotnom pojednávaní, na ktorom došlo k prejednaniu a rozhodnutiu veci bol zastúpený kvalifikovaným zástupcom, advokátom, ktorý mohol realizovať všetky procesné práva strany sporu za žalobcov. Z dôvodu meškania vlaku ani nepožiadaval prostredníctvom právneho zástupcu o odročenie pojednávania. Ďalej z opísaného procesného postupu súdu prvej inštancie vo veci vyplýva, že súd prvej inštancie nenariadil vo veci výsluch žalobcu 1/ ako strany sporu, tohto preto ani na pojednávanie osobitne nepredvolával a návrh na vykonanie jeho výsluchu, ako aj výsluchu ostatných uznesením zamietol. V danej veci zamietnutia žaloby bol nedostatok vecnej legitímácie strán z dôvodu, že konania o žalobe na určenie, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľke S. F. sa nezúčastnili všetci dedičia menovanej poručiteľky, resp. ich právni nástupcovia, čo je v takýchto konaniach nevyhnutným procesným predpokladom pre úspech v konaní. V danom prípade preto boli splnené všetky procesné predpoklady, za ktorých mohol súd prvej inštancie vec verejne prejsť a rozhodnúť v neprítomnosti žalobcu 1/. Na základe uvedeného odvolací súd podotkol, že žiadnemu zo žalobcov nebolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaných v odvolacom konaní v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca 1/ (ďalej len „dovolateľ“) namietaním porušenia jeho procesných práv v zmysle § 420 písm. f) CSP a to pojednávaním v jeho neprítomnosti súdom prvej inštancie, bez toho žeby skúmal, či nie je daný dôvod na odročenie pojednávania. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2019 sp. zn. 3Cdo/146/2019, z ktorého relevantnú časť citoval. Zdôraznil, že pojednávanie sa nemohol zúčastniť z objektívneho dôvodu a to meškania vlaku. Dôvod, pre ktorý sa nemohol na predmetné pojednávanie dostať na čas a pojednávanie sa zúčastniť, možno podľa názoru dovolateľa bez akýchkoľvek pochybností považovať za dôležitý a ospravedlniteľný, keďže bol vyvolaný objektívnymi nepredvídateľnými okolnosťami nezávislými od jeho vôle. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok, ako aj zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnil si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu zotrvali na ich doterajších vyjadreniach. Stotožnili sa s rozhodnutím súdov, ktoré považovali za vecne správne. Zdôraznili, že v spore namietali aktívne vecnú legitímáciu preto súd nižšej inštancie predtým než pristúpil k vyhodnoteniu uplatneného nároku po vecnej stránke, musel skúmať, či boli splnené zákonné procesné podmienky konania, vrátane úplného okruhu účastníkov. Spor, či určitá vec je súčasťou dedičstva po poručiteľovi sa prejednáva na základe návrhu dedičov poručiteľa, resp. ich právnych nástupcov o určenie, že poručiteľ bol v deň smrti vlastníkom predmetnej veci, prípadne jeho podielu. Výsluch žalobcu 1/ v predmetnom konaní, v ktorom bol riadne a kvalifikovane zastúpený právnym zástupcom by nemal absolútne žiadnu výpovednú hodnotu ani význam pre dané konanie. Z uvedeného dôvodu ani nedošlo k výsluchu žiadneho účastníka, nie iba žalobcu 1/, preto jeho neúčast na predmetnom pojednávaní v žiadnom prípade nemohla spôsobiť akékoľvek porušenie jeho práv na spravodlivý súdny proces. Navrhli dovolanie zamietnuť. Uplatnili si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443

CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

11. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

12. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

14. V rámci uplatneného odvolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal porušenie jeho procesných práv z dôvodu pojednávania v jeho neprítomnosti, na ktoré pojednávanie sa nemohol

dostaviť z objektívnych dôvodov.

15. Podľa § 77 ods. 1 CSP nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

16. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že nerozlučné spoločenstvo v konaní je spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, pričom procesný úkon jedného z nich platí aj pre ostatných. Vzniká z povahy veci vždy tam, kde sa rozhodnutie v tejto veci musí vzťahovať na všetky subjekty tvoriace procesné spoločenstvo na jednej strane. Ak podá opravný prostriedok jeden z nerozlučných spoločníkov, nenadobudne formálnu ani materiálnu právoplatnosť výrok rozhodnutia napadnutý opravným prostriedkom ani vo vzťahu k ostatným nerozlučným procesným spoločníkom.

17. Najvyšší súd v rozsudku z 27. júla 2000, sp. zn. 3Cdo/131/99, ktoré bolo zverejnené v Zbierke rozhodnutí najvyššieho súdu a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod R 65/2003 judikoval, že pre sporové konanie, začaté na základe návrhu podaného odkázanými dedičmi (§ 175k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), treba považovať všetkých účastníkov konania v dedičstve za nerozlučných spoločníkov v zmysle ustanovenia § 91 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, a to ako na strane navrhovateľov, tak i na strane odporcov. Postavenie navrhovateľa je pritom určené obsahom rozhodnutia súdu v dedičskom konaní, takže ostatní dedičia musia v súdnom konaní vystupovať ako odporcovia, i keď v dedičskom konaní sa niektorí z nich k spornej otázke nestavali odmietavo, prípadne vystupovali pasívne, či ešte vôbec nevystupovali. Ak sa takého konania nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, nemôže súd návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie.

18. Najvyšší súd v uznesení z 25. novembra 2008 sp. zn. 5Cdo/264/2007 uviedol, že procesným dôsledkom nerozlučného spoločenstva je, že a) rozhodnutie sa týka všetkých spoločníkov (s rovnakým výsledkom), b) práva a povinnosti spoločníkov sú nerozlučné, c) procesné dôsledky rozhodnutia sa týkajú všetkých spoločníkov, čoho dôsledkom je aj to, že procesný úkon niektorého zo spoločníkov sa týka všetkých spoločníkov. Dôsledky nerozlučného spoločenstva vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, bez zreteľa na ich vôľu. Preto ide o nútené spoločenstvo.

19. Predmetom konania bolo konanie o určenie, že vec patrí do dedičstva vyvolané v súlade s § 194 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“). V sporovom konaní v takto vyvolanom konaní sa následne rieši predbežná otázka významná pre konanie o dedičstve po poručiteľovi, či už ide otázku týkajúcu sa okruhu dedičov alebo o zistenie poručiteľovho majetku alebo jeho dlhov. Z uvedeného dôvodu preto v konaní vyvolanom sporom o dedičské právo musia byť stranami sporu všetci do úvahy prichádzajúci dedičia, vystupujúci na strane žalobcov alebo žalovaných, lebo z povahy veci ide o nerozlučné spoločenstvo. Ak sa konania nezúčastnili všetci do úvahy prichádzajú dedičia, nemôže byť žaloba o určenie, že vec patrí do dedičstva vyhodené pre nedostatok vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva. Vecne legitimovaným je ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v procese rozhoduje.

20. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že súd prvej inštancie na nariadené pojednávanie predvolal len právnych zástupcov strán. Dôvodom zamietnutia žaloby bol nedostatok vecnej legitímácie strán z dôvodu nerozlučného spoločenstva v konaní o určenie, že vec patrí do dedičstva. V danom prípade preto súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu a tým preukázania skutkových tvrdení strán k veci samej. Udelené plnomocenstvo žalobcom 1/ právneho zástupcovi na konanie znamená, že splnomocnenec zastupuje splnomocniteľa pre celé konanie (§ 89 ods. 1 CSP). Neúčast' žalobcu 1/, ktorý nebol predvolaný na nariadené pojednávanie, na ktorom bol prítomný jeho právny zástupca nepredstavuje porušenie jeho procesných práv. Právny zástupca dovolateľa bol prítomný na nariadenom pojednávaní konanom dňa 11. januára 2022, žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu neprítomnosti žalobcu 1/, ktorý sa chcel osobne pojednávania zúčastniť

nepredložil, preto nemožno dôvodne namietat' porušenie procesných práv dovolateľa. Len oznámenie neprítomnosti žalobcu 1/ na pojednávaní z dôvodu meškania vlaku nepredstavuje zároveň aj žiadosť o jeho odročenie (m. m. R 120/1999).

21. Podstata práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (I. ÚS 172/2023).

22. S prihliadnutím na okolnosti preskúmvanej veci dovolací súd konštatuje, že len samotný nesúhlas dovolateľa s napadnutým rozhodnutím, ktoré zodpovedá relevantnej právnej norme, je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (R 71/2018), nepredstavuje porušenie procesných práv dovolateľa, ktoré by mali za následok porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

23. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (sp. zn. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (sp. zn. II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

24. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd teda nezistil existenciu vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto prípustnosť a ani dôvodnosť dovolania z tohto dôvodu nie je daná.

25. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaných vyplývajúcou z § 255 ods. 1 CSP, ktorým priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom v plnom rozsahu. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.